

P 24-25

Les grans exposicions del 2024

ART

Les grans exposicions del 2024

Jeff Wall, Antoni Tàpies, Eduardo Chillida i Yoko Ono seran protagonistes de la cartellera artística

ANTONI RIBAS TUR
BARCELONA

Les efemèrides artístiques com l'Any Tàpies tornaran a marcar l'agenda d'exposicions l'any que —sembla que ara sí— el Gran Museu Egipci del Caire obrirà les portes. A Barcelona destaquen la biennial Manifesta i la mostra del fotògraf canadenc Jeff Wall. I en l'àmbit estatal i internacional ho faran artistes com Giovanni Anselmo, Francis Bacon i Yoko Ono.

01

**Arriba la Manifesta 15
Barcelona**

BARCELONA I ÀREA METROPOLITANA

L'edició barcelonina de la biennial nòmada Manifesta (del 8 de setembre al 24 de novembre) serà un dels esdeveniments artístics de l'any a tot l'Estat. El gruix de la programació es descobrirà a l'abril, però ja és públic que es desplegarà en seus emblemàtiques com les Tres Xemeneies, la Ricarda i el monestir de Sant Cugat, cadascuna de les quals dedicada, respectivament, a *Imaginant futurs*, *Equilibrant conflictes* i *Cuidar i ser cuidat*. Hi haurà setmanes monogràfiques en onze ciutats més de l'àrea metropolitana on també es farà la biennial, i un dels plats forts serà una gran exposició comissariada per Manuel Borja-Villel al Palau de la Reina Victòria a Montjuïc.

02

De la judeofòbia medieval al feminisme de Mari Chordà

MNAC I MACBA

Entre les exposicions destacades a Barcelona hi haurà *El mirall perdut. Jueus i conversos a l'edat mitjana* al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), sobre com les imatges dels jueus i els conversos concebudes pels cristians a la península Ibèrica entre el 1285 i el 1492 van ser "un important mitjà de transferència de ritus i models artístics entre cristians i jueus" i "van propiciar un espai de col·laboració entre artistes de les dues comunitats. Pel que fa al Macba, s'hi podran veure exposicions monogràfiques de Jordi Colomer (del 10 de maig al 24 de setembre) i Mari Chordà (del 5 de juliol al 12 de gener del 2025). La Pedrera exposarà les ceràmiques de Miquel Barceló (del 8 de març al 30 de juny) i a la Fundació Joan Miró Henri Matisse serà el convidat d'honor en una exposició sobre la seva relació amb

el mateix Miró (del 17 d'octubre al 23 de febrer del 2025).

Els diferents museus de la Fundació Vila Casas presentaran exposicions d'artistes catalanes de diferents generacions, com l'escultora Susana Solano (Espais Volart, del 2 de febrer al 14 de juliol) i Paula Bonnet (Can Framis, del 8 d'octubre al 19 de gener del 2025).

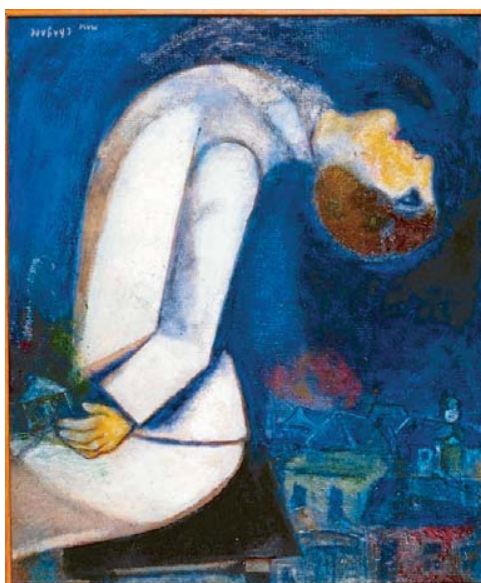
03

Jeff Wall, Henri Cartier-Bresson i més grans fotògrafs

LA VIRREINA I KBR

Una altra de les exposicions de l'any serà la que la Virreina acollirà del 17 de maig al 13 d'octubre del fotògraf canadenc Jeff Wall, conegut per les seves icòniques imatges escenificades. Serà la mostra més important que se li ha dedicat a Wall a l'Estat. Ho té tot per convertir-se en un esdeveniment: reunirà treballs des del 1980 fins al 2022 propietat de diferents museus internacionals i el comissari serà el principal expert en la seva obra, el teòric Jean-François Chevrier.

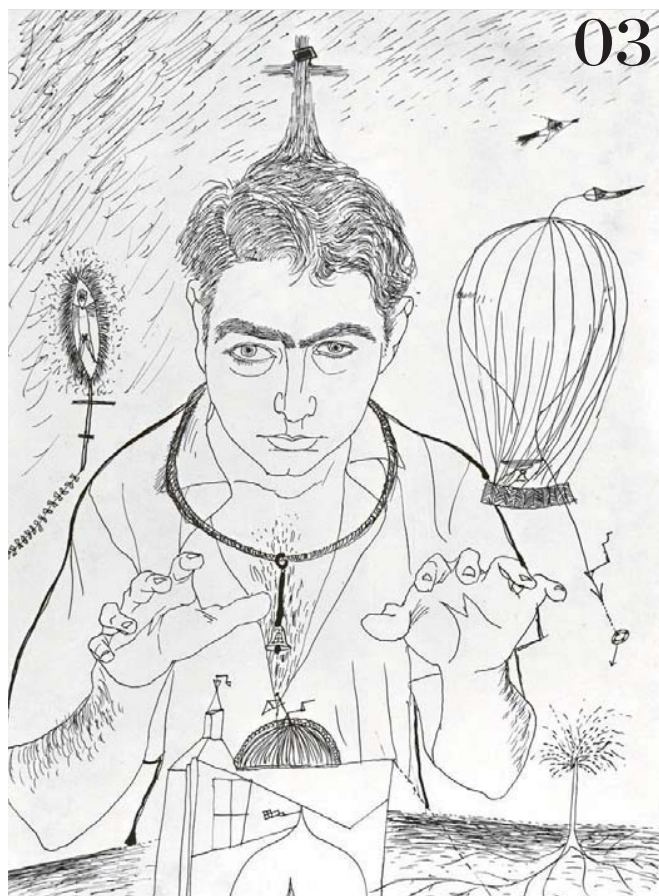
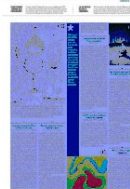
La programació d'exposicions de fotografia durant els pròxims dotze mesos a Barcelona serà extraordinària:

02

nària: el centre Kbr de la Fundació Mapfre inclourà mostres de noms com Henri Cartier-Bresson (de l'11 d'octubre al 26 de gener del 2025), la pionera nord-americana Consuelo Kanaga (del 15 de febrer al 12 de maig), el també nord-americà Louis Stettner (del 6 de juny al 15 de setembre) i l'artista xilena Paz Errázuriz (del 6 de juny al 15 de setembre), coneguda pels seus treballs durant la dictadura de Pinochet.

L'exposició fotogràfica més primerenca de l'any serà la de la Fundació Foto Colectania: *El curs dels esdeveniments. Un atlas de la col·lecció Foto Colectania* (del 18 de gener al 2 de juny) inclourà unes 160 fotografies de 32 artistes de la col·lecció de la institució com Leopoldo Pomés, Xavier Miserachs, Ramón Masats, Pilar Aymerich, Cristina García Rodero, Laia Abril i Cristina de Middel. L'exposició vol analitzar el contrast entre la imatge única i la lectura alternativa dels fets que es pot extreure d'una seqüència fotogràfica. I després de veure's a Madrid, la gran retrospectiva de *Pilar Aymerich, Memòria viscuda*, arribarà al setembre al centre d'art Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat.

01. A partir del pròleg de 'L'home invisible', de Ralph Ellison, de Jeff Wall. JEFF WALL / ICUB 02. L'home del cap al revés, de Marc Chagall. ARXIU MARCH / IDA CHAGALL / FUNDACIÓ MAPFRE 03. Autoretrat, d'Antoni Tàpies. FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES / VEGAP 04. Cut piece, de Yoko Ono, executada per l'artista al Carnegie Recital, Nova York, el 21 de març del 1965. Foto: Minoru Niizuma. YOKO ONO / TATE MODERN 05. Llàgrimes, de Mari Chordà. MARI CHORDÀ / MACBA

03

El fotògraf Jeff Wall és conegut arreu del món per les seves fotografies d'escenes que semblen quotidianes, presentades en caixes de llum de gran format. Una de les més famoses la va fer al pavelló Mies van der Rohe de Barcelona.

04

Els grans reclams: de Hilma af Klint a Yoko Ono

GUGGENHEIM BILBAO I TATE MODERN

L'agenda artística dels pròxims mesos estarà plena d'exposicions per la visita de les quals paga la pena fer un viatge: la Fundació Mapfre de París inaugurarà el 2 de febrer *Chagall. Un crit de l'alliberat*, on les obres de l'artista estaran en relació amb les seves vicissituds històriques. Una setmana més tard obrirà al Guggenheim de Bilbao (del 9 de febrer al 19 de maig) la gran exposició de l'artista povera Giovanni Anselmo. El mateix artista va estar involucrat en el projecte, però malauradament serà la seva primera retrospectiva pòstuma. I el mateix museu presentarà a partir del 18 d'octubre els quadres mediúmics de Hilma af Klint, una de les grans descobertes del món de l'art dels últims anys. A la cartellera londinenca brillaran Yoko Ono a la Tate Modern (del 15 de febrer a l'1 de setembre) i els retrats de Francis Bacon a la National Portrait Gallery (del 10 d'octubre al 19 de gener del 2025).

05

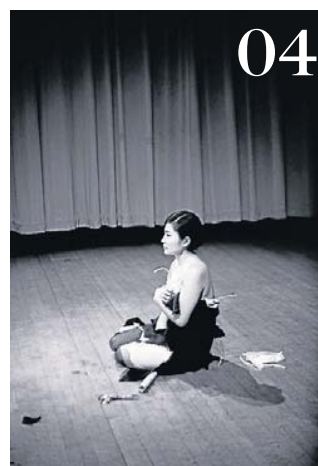
Els aniversaris de Tàpies, Chillida i Ensor

FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES

Després de la Celebració Picasso 1973-2023, continuen les commemoracions de grans artistes: primer el Museu Reina Sofia (del 20 de febrer al 24 de juny) i després la Fundació Antoni Tàpies (del 17 de juliol al 12 de gener del 2025) acolliran la retrospectiva de l'Any Tàpies. Nascut el 10 de gener del 1924, Eduardo Chillida serà el protagonista de nombroses mostres, com *Escultors & Espais: Anthony Caro i Eduardo Chillida*, al Museu Würth a Künzelsau (Alemanya) (fins al 27 d'octubre), *Chillida i Balenciaga. Plegar la forma* (Museu Balenciaga, del 22 d'abril fins al 9 de gener del 2025) i *1100 anys d'Eduardo Chillida amb la Col·lecció Telefónica* (Chillida Leku, del 15 de maig al 13 d'octubre del 2025).

A Bèlgica, el Museu Bozar de Brussel·les i el Museu de Belles Arts d'Anvers acolliran dues de les exposicions més importants dels actes commemoratius del 75è aniversari de la mort de James Ensor, el visionari de les pintures carnavales-

04

08

Els catalans pioners a París i tot sobre Fernand Olivier

MUSEU PICASSO

Un dels plats forts de la programació del Museu Picasso serà una exposició sobre les diferents cares del fenomen dels artistes catalans que van viatjar a París entre l'Exposició Universal de 1889 i l'esclat de la Primera Guerra Mundial. *De Montmartre a Montparnasse (1889-1914). Artistes catalans a París*, comissariada per Vinyet Panyella i Eliseu Trenc, reunirà obres del mateix Picasso, Santiago Rusiñol, Ramon Casas, Isidre Nonell, Ramon Pichot, Anglada Camarasa i Ricard Canals, entre d'altres. També de músics com Pau Casals, Isaac Albéniz, Enric Granados, Gaspar Cassadó, Joaquim Nin i Maria Gay, i altres personatges com els escriptors Jaume Brossa, Raimon Casellas, Pompeu Gener, el marxant Pere Mañach i l'empresari artífex del Moulin Rouge Josep Oller.

Una altra de les mostres destacades del museu serà la monogràfica dedicada a Fernand Olivier (juny-octubre). S'hi podran veure documents inèdits, pel·lícules i retrats que li van fer, a més de Picasso, altres artistes com Kees van Dongen, Joaquim Sunyer, Ubaldo Oppi i Marie Laurencin.

09

El Gran Museu Egipci, enguany sí

GRAN MUSEU EGIPCI

Després de més de vint anys des de que va arrencar el projecte, sembla que aquest any sí que es compliran els plans i el Gran Museu Egipci del Caire, que ha de ser el museu arqueològic monogràfic més gran del món, obrirà les portes al maig. La seu del museu és un edifici descomunal de l'arquitecte irlandès Heneghan Peng d'uns 480.000 metres quadrats que acollirà unes 5.000 peces, entre les quals destaquen el Tresor de Tutankamon i una escultura gegantina del faraó Ramsès de més de nou metres d'alt.

06

L'aniversari de l'esclat de l'impressionisme

MUSEU D'ORSAY

Una altra efemèride artística de l'any serà el 150è aniversari de la primera exposició dels impressionistes el 1874. Per commemorar-la, dues grans institucions, la National Gallery de Washington i el Museu d'Orsay de París, uneixen esforços per organitzar la gran mostra *París 1874: El moment impressionista*, amb unes 130 obres, entre pintures, dibuixos, gravats i fotografies d'artistes avui famosos com Monet, Degas, Renoir, Morisot i Pissarro, i d'altres de menys coneguts. També es podran veure treballs que formaven part dels cercles artístics oficials per observar com els impressionistes van desafiar les convencions. L'exposició es podrà veure primer a París, a partir del març, i després a Washington, a partir del setembre. D'altra banda, a Madrid, la Fundació Mapfre presentarà una exposició sobre el marxant vinculat als impressionistes Paul Durand-Ruel, també relacionat amb els artistes francesos de la generació posterior. *Paul Durand-Ruel i els últims llambreigs de l'impressionisme* estarà oberta del 14 de setembre al 5 de gener del 2025.

07

Els 200 anys de la National Gallery de Londres

NATIONAL GALLERY DE LONDRES

Arribar als 200 anys mereix una gran celebració: la National Gallery ho farà amb exposicions arreu del Regne Unit, una exposició de petit format, *L'últim Caravaggio* (18 d'abril al 21 de juliol) i l'esperada *Van Gogh: poetes i amants* (del 14 de setembre del 2024 al 19 de gener del 2025), on es podran veure obres tan famoses com *Nit estelada sobre el Roine* i *La casa groga*, la versió dels *Gira-sols* propietat del museu.

05

